

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ
ІНДУСТРІАЛЬНИЙ
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
Основи філософських знань
(філософія та релігієзнавство)

Код навчальної дисципліни ОЗП-2

Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування;
Маркетинг

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
075 Маркетинг

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр

Мова навчання українська

Розробник: викладач Фокшек М.В., I категорії

Е-mail: knihnitska.mariana@chic.cv.ua

Сторінка курсу на сайті «Дистанційне навчання ЧІФК»
<https://dn.chic.cv.ua/course/view.php?id=1244>

Консультації *Очні консультації*: за попередньою домовленістю вівторок з
14:30 до 15:30

Адреса: м. Чернівці, вул. Садова, 8, аудиторія №13.

Онлайн консультації: за попередньою домовленістю вівторок з 14:30 до 15:30

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни):

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни **“Основи філософських знань”** є надання знань з філософії як світогляду людини або сукупності поглядів на світ у цілому, та ставлення людини до цього світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни **“Основи філософських знань”** є забезпечення засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності; ознайомлення із наявними філософськими концепціями, які розкривають поліфонізм та плюралізм філософського мислення; створення умов для формування світоглядно-методологічної культури студентів.

1.3. Предмет вивчення: світогляд та його історичні типи; генезис філософії та її співвідношення з іншими типами світогляду; специфіку та структуру філософського знання; основне коло філософських проблем; категоріальні визначення буття; розвиток уявлень про матерію в історії філософії; філософські аспекти проблеми руху; сучасні концепції простору та часу; історичні форми діалектики; альтернативи діалектики; основні принципи діалектики та зміст основних законів діалектики; зміст парних категорій діалектики; специфіку філософського підходу до пізнання; особливості суб'єкта та об'єкта пізнання; основні принципи пізнання, рівні та форми пізнання; тлумачення проблеми практики у філософії; існуючі у філософії концепції істини; сутність глобальних проблем, причини їх походження, наслідки.

1.3. Результати навчання передбачають оволодіння студентами такими **компетентностями:**

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

РН 01. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 08. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 15. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань

2. Завдання дисципліни:

- залучити здобувачів освіти до світоглядної та методологічної культури, накопиченої людством за всю історію свого існування, показати цілісний, інтегративний характер знань про навколишній світ;
- навчити самостійно орієнтуватись в палітрі філософських напрямків, течій і шкіл;
- сформуванню вміння співвідносити філософські, світоглядні ідеї та теорії з практикою суспільного життя, професійною діяльністю в галузі охорони здоров'я тощо;
- навчити методологічно використовувати уроки пізнавального досвіду у професійній діяльності;
- розвинути переконання про принципову важливість для кожної людини її духовної самодетермінації, громадянської й професійної самоідентифікації на засадах гуманізму та культури;
- створити належну теоретичну основу для вільного світоглядного самовизначення кожного молодого людини.

3. Пререквізити дисципліни пов'язані з дисциплінами циклу загальної підготовки. **Постреквізити** навчальної дисципліни «Філософія» предметно інтегрується з дисциплінами, які забезпечують подальшу загальну й професійну підготовку.

4. Опис навчальної дисципліни

4.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю (курсова робота)
			кредитів	годин	змістових розділів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	4	3	90	3	20	-	10	-	58	-	залік
Заочна												

4.2. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Змістовний розділ	Зміст розділу по темам	Завдання/Форми контролю
1	Зародження й історичний розвиток філософії:	Виникнення філософії як науки. Історичні типи світогляду. Основні розділи філософських знань. Філософія і наука. Філософія Стародавнього Сходу.	Самостійне опрацювання питань, евристична

	від античності до сьогодення	<p>Філософія стародавньої Індії. Філософія стародавнього Китаю. Антична філософія. Філософія епохи Середньовіччя. Загальні уявлення про філософію. Філософія епохи Відродження. Філософія епохи Нового часу і Просвітництва. Класична німецька філософія. Філософія XIX ст. Неокласична філософія. “Наукова філософія”. Філософія XX століття. Психоаналіз та неофрейдизм. Стратегії і напрями сучасної філософії. Розвиток філософії в Україні. Стратегії і напрями філософії.</p>	бесіда, тестові завдання
2	Проблеми онтології, гносеології, діалектики та антропології	<p>Філософський аналіз суспільства. Географічний та демографічний детермінізм. Свідомість – предмет філософського дослідження. Структура та функції свідомості. Філософська антропология. Поняття і природа цінностей. Ієрархія цінностей людського буття. Типологія ціннісних орієнтацій. Пізнання як єдність чуттєвого та раціонального. Наукове пізнання та його види. Онтологія, проблеми вивчення. Суть та зміст категорії буття. Поняття матерії. Спосіб та форми існування матерії. Людина та її буття як предмет філософського осмислення. Філософські проблеми буття світу і людини. Поняття гносеології, діалектики та антропології.</p>	Самостійне опрацювання питань, евристична бесіда, тестові завдання
3	Релігієзнавство	<p>Релігієзнавство як наука. Ранні форми релігії. Релігії доісторичної Європи. Специфіка релігієзнавства Вірування прадавнього слов'янства. Релігії найдавніших цивілізацій. Авраамічні релігії. Особливості культу та віровчення християнських деномінацій. Світові релігії. Виникнення християнства і основні етапи його розвитку. Християнське віровчення. Основні положення буддизму. Напрями та течії буддизму. Виникнення ісламу. Основні положення ісламу. Релігійні новації в Україні. Причини появи. Нетрадиційні релігійні культу. Історія вільнодумства і атеїзму. Культурне значення атеїзму. Філософські підходи. Головні поняття та категорії релігієзнавства.</p>	Самостійне опрацювання питань, евристична бесіда, тестові завдання

5. Методи контролю

Поточний контроль: для поточного контролю знань і умінь використовуються результати усного (євресична бесіда, аналіз твору) та письмового опитування (тестування, індивідуальні завдання).

Календарний контроль: проводиться раз на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.

Семестровий контроль: залік

Умови допуску до семестрового контролю: мінімально позитивна оцінка за результатами календарного контролю.

6. Критерії оцінювання знань

Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентості
Відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)
дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, відповіді студента містять незначні, несуттєві помилки, або не досить повно розкривають питання	Достатній
Добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок..	(конструктивно-варіативний)
Задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній
Достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	(репродуктивний)

незадовільно з можливістю повторного складання семестрово-го контролю	<i>Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу</i>	<i>Низький (рецептивн о- продуктивн ий)</i>
незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	<i>Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів</i>	<i>продуктивн ий)</i>

7. Рекомендована література

Базова

1. Бенюк О.Б. Філософія. – К.: Ліра-К, 2021. – 440 с.
2. Воронюк О. Л. Філософія: підручник (ВНЗ І—Ш р. а.) – Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2018. – 90 с.
3. Головащенко І. О. Філософія: навч. посіб. / І. О. Головащенко. – Вінниця : ВНТУ, 2016. - 200 с.
4. Губерський Л. Філософія. Підручники для ВУЗів – К.:Фоліо, 2019. – 612 с.
5. Данильян О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, В. М. Тараненко. – 2ге вид., допов. і переробл. — Х. : Право, 2022. — 312 с.
6. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Філософія – К.: Право, 2019. – 136 с.
7. Мозговий Л.І. Філософія. Навчальний посібник – К.: ЦУЛ, 2021. – 500 с.
8. Петінова О. Б. Філософія: навчальний посібник / О. Б. Петінова. – Одеса, 2019. – 304 с.
9. Філософія для аспірантів : конспекти : навч.-метод. вид. / за ред А. Синиці. – Львів : Ліга-Прес, 2017. – 90 с.
10. Філософія: підручник для студентів і курсантів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації / авт.кол.; за ред. О. В. Рябіної, Л. І. Юрченко. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 202 . – с.
11. Шепетяк Олег, Шепетяк Оксана Ш48 ФІЛОСОФІЯ: Підручник. – Львів: Місіонер, 2020. – 784 с.

Допоміжна

1. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В.Губерського. – К.: Знання, 2019.
2. Філософія: підручник для студентів вищих навчальних закладів/ кол.авторів; за ред. Л. В. Губерського; - Харків: Фоліо, 2018 – 510 с.

3. Причепій Є.М., Черній А.М., Гвоздецький В.Д., Чекаль Л.А. Філософія : Навч.посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К 2019 .
4. Гринів О. І. Філософія: курс лекцій для аспірантів / О. І. Гринів. – Львів : Тріада плюс, 2016. – 364 с.

12. Інформаційні ресурси

1. <http://elibrary.kubg.edu.ua/17468>.
2. <http://chik-task.cv.ua>.

9. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу у Чернівецькому індустріальному фаховому коледжі.

(<https://chic.cv.ua/wp-content/uploads/2023/01/akademichna-dobrochesnist.pdf>)

У разі порушення здобувачем освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

2. Політика щодо перескладання. Перескладання іспиту чи заліку відбувається із дозволу директора коледжу за наявності поважних причин.

(<https://chic.cv.ua/wp-content/uploads/2023/01/osvprots.pdf>)

3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

(<https://chic.cv.ua/wp-content/uploads/2023/01/osvprots.pdf>)

4. Відвідування занять. Відповідно до Положення про індивідуальний графік навчання студентів Чернівецького індустріального фахового коледжу допускається можливість вільного відвідування здобувачами освіти лекційних занять та самостійного опрацювання навчального матеріалу, передбаченого програмою відповідної навчальної дисципліни. Відвідування інших видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти.

(https://chic.cv.ua/wp-content/uploads/2023/03/ilovepdf_merged.pdf)